

بررسی عوامل موثر در زنجیره تامین و تدارکات پروژه های عمرانی

مجتبی روستایی

کارشناسی ارشد مهندسی عمران-مدیریت ساخت، دانشگاه امیر کبیر، mojtabaroostaei۱۲۳@gmail.com

چکیده

با وجود اینکه اهمیت زنجیره تامین و تدارکات و مدیریت آن در پژوهش های گذشته مورد تاکید قرار گرفته، تا کنون پژوهش های زیادی در مورد عوامل موثر بر این زنجیره صورت نگرفته است. لذا هدف این پژوهش بررسی جامعی از عوامل موثر در زنجیره تامین و تدارکات پروژه های عمرانی می باشد. پژوهش حاضر از نوع کتابخانه ای می باشد. سازمانهای امروزی در محیطی پر تلاطم به رقابت مشغولند و برای پیشرفت و حتی بقا نیازمند به تعیین نقاط قوت و ضعف خود جهت حصول اطمینان از نیل به اهداف اساسی سازمان می باشند. اجرای پروژه های صنعتی در کشور با مشکلات زیادی مواجه می باشند و در نتیجه مبالغ هنگفتی از سرمایه ملی به هدر می رود. یکی از این مشکلات عملکرد ضعیف زنجیره تامین این پروژه ها می باشد به طوری که تاخیر در پروژه ها و سرریز شده هزینه ها به صورت امری روزمره در آمده است. بنابراین با بررسی راهبردهای مختلف در زنجیره تامین آنها و داشتن دیدگاهی پژوهش محور و بهره گیری از تجارب و دانش بدست آمده می تواند مورد استفاده مجدد در پروژه های بعدی قرار گیرد.

واژه های کلیدی: زنجیره تامین، تدارکات پروژه، چرخه تامین، برنامه ریزی

۱- مقدمه

امروزه مدیریت زنجیره تامین و تدارکات به عنوان یکی از مبانی زیر ساختی پیاده سازی پروژه های عمرانی محسوب می شود. زنجیره تامین مشتمل بر تمام فعالیتهای مرتبط با جریان و تبدیل کالاها و تجهیزات از مرحله ماده خام تا تحویل به مصرف کننده نهایی و نیز جریانهای اطلاعاتی مرتبط با آنها می شود. [۱]

در سالهای اخیر با توجه به رشد پروژه های بزرگ عمرانی به مباحث شناخت عوامل موثر در زنجیره تامین و تدارکات و مدیریت این فرایند توجه بسیاری شده است. توجه به مدیریت زنجیره تامین در پروژه ها از جمله مواردی است که موفقیت پروژه را تحت تاثیر قرار می دهد. عدم آگاهی از این مسئله ممکن است باعث افزایش هزینه و تاخیرات در پروژه ها شود که کم کردن این تاثیرات منفی از طریق مدیریت زنجیره تامین به خصوص در پروژه های بزرگ و با هزینه بالا می تواند قدم موثری در جلوگیری از هدر رفتن منابع مالی، نیروی انسانی و زمان باشد. فعالیتهایی نظیر برنامه ریزی عرضه و تقاضا، تهیه مواد، تولید و برنامه ریزی محصول، نگهداری کالا، کنترل موجودی، توزیع و تحویل مواد در یک زنجیره تامین نیاز به مدیریت و کنترل هماهنگ دارد. با توجه به اینکه کشور ما در حال اجرای برنامه توسعه اقتصادی می باشد و در این برنامه ها پروژه های صنعتی و عمرانی سهم عظیمی را به خود اختصاص داده اند، یک عامل اساسی و مهم در اجرای بهینه این پروژه ها آگاهی از عوامل دخیل در زنجیره تامین می باشد. بنابر این بررسی راهبردهای مختلف در زنجیره تامین می تواند تجارب و دانشی را به دست دهد که می تواند مورد استفاده مجدد در پروژه های بعدی قرار گیرد [۲].

همه مدیران تمایل به تسریع و کاهش هزینه های پروژه ها خود را دارند اما با این وجود میانگین انحراف زمان و هزینه در پروژه های ساختمانی و صنعتی بسیار بیشتر از پیش بینی ها است. از طرفی با رشد صنعت و ساخت و ساز و تعدد عوامل درگیر در پروژه های این صنعت و همچنین با توجه افزایش تعداد پروژه های ساختمانی و صنعتی، نیاز به یکپارچگی موثر و